

Korsemis

Bekant alweer Korsemis! Wat gaot de tijd toch gaauw, hee. Vemaal as ie ouwer wordt. Nog eefies en 't is al weer verbij. Soms vraeg 'k m'n aage af ovve me nie te veul van die daege verwacht. Weke, neeje, maonde van tevore hoor ie soms al over de planne voor de Korsemis en zie je al etelaozies mè kerstversieringe. Hêêle winkels en kerstmarte vól kerstspulle. Dikkels hè 'k t'r een dubbeld gevoel bij. As 'n kaaind kan 'k geniete van veul lichies en verbijsterd ken 'k kijke naer wéer aandere en nóg meer frutsels. Dól ben 'k op kaerslicht, nie allêên mè kerst, mor 't hêêle jaer deur. Net as de mêêstes ben 'k dol op gezellige, goeje maeltije, mor 'k waaiger pertinent om daege in de keuke te gaon staon. 'k Wil abseluut nie hore bij die vijftig percent van de vrouwe die tege die daege opzien, zôôas t'r vleede week in de krant sting. De opgetoge verhaole over zonvekansies in deuze tijd begriip 'k hêêlemael niet. Zit jie daer, wijd weg, ver van huis en haerd in de hitte. Inêêns schiet me te binne dat 'r netuurlijk zat mense zijn in waareme lande, die aaltijd kerst viere in zeumerklere bij 'n temperetuurtie bove de twintig graeje. Zalle die nè zô verbaosd weze over onze winterse kerst, en zeker over de deur veule gewenste witte kerst, as wij over hullieze waareme? 't Is mor net wà je gewend ben, hee ...

Verbaosd

Op internet hè 'k is eve rondgesurfd en gezocht naer 'kerstmis vroeger'. 't Is de moeite waard! Wat een geweldig medium is de computer dan toch. Niet allêên de aaldermooiste, persoonlijke kerstverhaole kè je daer vinge, mor ok van aalles over endejaersgebruike van hêêl vroeger. De Germaone die twaolef daege fêêst vierde vanwege de zonnwende. 't Binnehaole van takke, groen, appels en aandere vruchte as symbole van vruchbaorhaaid. Glimlachend denk 'k trug aan die leraer Nederlans bij ons op de kweekschool. Hij behandelde en verklaorde o zô graeg, mè glimmende en fonkelende ôôge, dubbelzinnigheeje in de literatuur. Zô openbaorde hij ons, stellinghe groentjies, de vurrem van de balle en de piek as symbole van een bepaold lichaamsdêêl dat dan ok weer zou staon voor vruchbaorhaaid. Messchie zijn d'r nou wel lezers bij die nè zô verbaosd zijn as ik toen.

Prachtig vertelle

In êêns maoke m'n gedachte een grôôte sprong. Van de Germaone naer de hongerwinter. Hoe hebbe m'n vaoder, moeder en broer dat toch beleefd met dat klaaine wurrempie van nog gêên twêê maonde? Raor dà 'k daer nooit naer gevraegd heb. Daer zatte ze in d'n donker, mè warschijnlijk allêên 'n kaersie. 'n Korsbôôm? Belnêênt! 'n Fêêstmael? Vast niet! Uit m'n jeugd herinner 'k me netuurlijk de kersfêêste van 't zondasschool in de Grôôte kaarek. Die grôôte sinasappel die zô lekker rook en je nieuwe boeksie. Wat was ie blij en opgewonge! Nooit zà 'k vergete dat onze Moechie voor aalle vier 'n bordtie met anderand fruit opgemaakt had. Die vier borrechies stinge op een rijchie te pronke op 't drezwarrechie. Aalle vier een sinasappel, 'n paor appeltjies, manderijntjies, benaone en note. Echte note! Sommiges ingepakt in een zilverpepiertie, opgespaord uit segrettedôôties. Dà glom zô fêêstelijk as ie d'r een flakkerend kaersie naest zette. Van opao's kregte aalle acht kaainder een rollaode. Dat was wat, dat at jie allêên met de kerst. De tantes en omes hadden 't 'r mè mekaor nog weke over: "En ... hoe was jouw rollaode?" Gêên bôôm in huis, gêên lichies, gêên kerstcircus of – musical, en niks ete buite de deur. Gêên tillevisie, gêên videospeuler met anderande films.

Schemere bij 'n paor kaersies. M'n vaoder die zô prachtig kon vertelle, eerst as peutertie bij 'm op schôôt en in laeter jaere i m'n aaige stoeltjie dicht naest 'm. Toe was geluk echt nog gewoon!

Kinderlijke, blije gevoel

En nou? Vraeg 't mor is rond in uw aaige omgeving. D'r zijn d'r die met opzet hêêl gewoon doen, net as aandere. D'r zijn d'r die d'r aaige verheuge op 'n spesjaole dienst in de kaarek. De mêêste viere kerst met een (kunst)kersbôôm met elektrische lampies en d'r dierbaores d'rbij. Aals mor meer zie je druk versierde huize en tuine. 'k Hoorde van een stel dà naer Limburreg gaot. Anderes gaon op wintersport en die boffe dat 'r dut jaer veul snêeuw schijnt te legge. 'k Hoorde ok van een stel dà met de caravan in Frankrijk gao winterkampere en een aander paor gao naer d'r twêêde huis in 't buiteland. Aailijk maok 't nie uit waer uw voorkeur naer uitgaot. Of voor u kerst nou betekent naer de kaarek gaon of naer 'n restaurant, of u allêên ben of met een ploegchie, of u 't uitbundig viert of ingetoge, dat mag u gelukkig aamel zellef wete. Laete we ok is denke aan de mense mè perbleme of zurrege, mè ziekte of verdriet, want heus nie voor iederêên zijn 't blije daege. 'k Gun iederêên wel oprecht en van harte nog een ietsiepietsie van dat kinderlijke, blije gevoel van vroeger. 'k Hoop dà me mekaor aamel vollegend jaer ok weer 'Goeje Kersdaege' kanne wense. Oh ja, messchie zie me mekaor vóór die tijd, aanstaonde zaeterdag, wel in 't Slierechs Museum bij de tentôônstelling van Wijk B. Daer hoor 'k graeg uw verhaole van vroeger of van nou. En 't mag gerust in 't Slierechs, hoor! Graeg zellefs! Wie weet tot de kijk dan mor, hee!

Korsjonno

P.S.! 't Aalderleste nieuws, zôôas de durrepskwis Ken Je Durrep, is te vinge op www.historie-sliedrecht.nl De verêênigingsruimte is wekelijks ope, mor op woensdag 31 december en 7 jannewaorie effe niet! Daer benne ok de nieuwste uitgaoves (boeke en dvd's) te kôöp. Tot ziens binnekort op de tentôônstelling in 't Slierechs Meseum om de foto's van Wijk B te bekijke...